

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/11/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6411213542
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6411213542.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako otec, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov: T. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. Z., t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra, zast. Centrom právnej pomoci kancelárie Banská Bystrica, Trieda SNP 75, Banská Bystrica, a: N. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P., K. XXXX/XX, zast. JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, 831 04 Bratislava, o návrhu matky dieťaťa a starých rodičov maloletého dieťaťa I. P., nar. XX. XX. XXXX a Q. P., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom L. XX, starí rodičia zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Ľudmila Petrušová, advokátka, s.r.o., so sídlom Advokátskej kancelárie 965 01 Žiar nad Hronom, A. Dubčeka 386/10 na určenie náhradnej osobnej starostlivosti maloletého a o návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, o odvolaní matky zo dňa 19. 12. 2013 a zo dňa 30. 12. 2013 a o odvolaní starých rodičov maloletého dieťaťa zo dňa 02. 01. 2014, proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/387/2011-204 zo dňa 02. 12. 2013 v spojení s opravným uznesením č.k. 8P/387/2011-256 zo dňa 27. 01. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca, matke uložil povinnosť prispievať mesačne na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa určené osobitným zákonom, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca a návrh starých rodičov na zverenie maloletého do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že starí rodičia maloletého podali dňa 31. 10. 2011 návrh (pozn. odvolacieho súdu - návrh podali starí rodičia spolu s matkou maloletého), ktorým žiadali o zverenie maloletého do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov z dôvodu, že matka maloletého bola odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom s otcom maloletého nežije v spoločnej domácnosti. Následne na to podal otec návrh na zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Obe konania boli spojené na spoločné konanie (uznesenie č.k. 5P/36/2012-12 zo dňa 12. 03. 2012). Okresný súd vo veci rozhodol už dva krát; jeho rozhodnutia však boli odvolacím súdom zrušené a vec mu bola vrátaná na ďalšie konanie. Okresný súd konštatoval, že ani z nového dokazovania nie je sporné, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti. Za celú vzniknutú situáciu je zodpovedná matka maloletého, dcéra starých rodičov maloletého dieťaťa, ktorá sa dopustila úmyselného zločinu podvodu, za čo bola odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní 3 roky, ktorý trest v súčasnej dobe vykonáva. Nie je preto potrebné zaoberať sa skutočnosťou, kedy matka bude prepustená z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd mal už pri svojom predchádzajúcom rozhodnutí (rozsudok č.k. 8P/387/2011-97 zo dňa 07. 11. 2012) dokázané, že otec má o maloletého záujem. Otec sa o maloletého staral v čase, keď matka s maloletým a jej ďalšími dvoma maloletými

deťmi bývala u otca, čo potvrdila pri výsluchu aj samotná matka. Otec žije v trojizbovom byte, kde má zariadenú aj detskú izbu, v ktorej maloletý býva v čase, keď je u otca. Otec sa maloletému v čase, keď je u neho venuje, zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého. Bolo dokázané, že otec má pre maloletého rezervované miesto v materskej škole a vie si zabezpečiť pracovnú dobu k potrebám maloletého dieťaťa. Nebolo ničím dokázané, že otec by výchovu maloletého dieťaťa nevládal. Ustanovená znalkyňa zistila, že v aktuálnej situácii je dominujúca intenzívna citová väzba maloletého k otcovi. Citové prejavy maloletého k starým rodičom a súrodencom sú v pozadí jeho silnej citovej väzby na otca. V situácii jeho núteného návratu môže maloletý voči nim reagovať odmietavo a negativisticky. Aktuálny citový vzťah maloletého k prostrediu, v ktorom vyrastá je v pozadí jeho silnej túžby byť s otcom. Zotrúvanie v prostredí starých rodičov by u maloletého postupne viedlo ku kladnému odmietaniu terajšieho prostredia, ktoré by v budúcnosti viedlo k stupňovaniu jeho odmietavého správania a neskôr aj k odchodu, prípadne k úteku k otcovi. Vzhľadom k citovej väzbe maloletého na otca, je maloletý schopný adaptovať sa na nové prostredie u otca. Otec je biologicky najbližšou osobou pre maloletého a jeho výchovné prostredie pozitívne vplyva na maloletého. Vzhľadom na námietky starých rodičov voči znaleckému posudku, okresný súd na pojednávaní vypočul znalkyňu, ktorá v plnom rozsahu potvrdila závery znaleckého posudku. Samotná znalkyňa nespochybňuje tú skutočnosť, že starí rodičia sa o dieťa starajú, že sú tam súrodenci, ale z hľadiska vývojového obdobia, v ktorom sa dieťa nachádza a z perspektívneho hľadiska jeho vývoja, vstupuje do výchovy a vývinu dieťaťa otec. Otec je biologický rodič dieťaťa, ktorý chce svoje vlastné dieťa vychovávať a má preto vytvorené nielen materiálne podmienky. Znalkyňa zdôraznila tú skutočnosť, že pre vývoj maloletého nie je dôležité, ako sa má teraz u starých rodičov, či sú tam vhodné podmienky alebo nie a aké sú súrodenecké vzťahy s podstatne staršími súrodencami. Na základe svojich odborných, dlhoročných vedomostí znalkyňa apelovala na to, že maloletý je chlapec, ktorý prechádza určitým vývojom, vie čo tento vývoj obnáša, vie v ktorej fáze vývinu čo dieťa potrebuje a zistila, že sám chlapec cíti to, že ďalej by ho mal sprevádzať vo výchove otec. Je to vývojovo dané a vzhľadom na to, že matka výchovu dieťaťa nemôže zabezpečovať, nastupuje výchova druhého rodiča a ak táto zlyhá, až potom nastupujú starí rodičia. Znalecký posudok znalkyne podaný písomne a zdôvodnený na pojednávaní považoval okresný súd za správny, bezchybný. Starí rodičia na pojednávaní nevyvrátili odbornosť znaleckého posudku, preto okresný súd návrhu na doplnenie dokazovania o kontrolné znalecké dokazovanie nevyhovel.

Okresný súd vo veci rozhodol s poukazom na ust. § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“). Aj z doplneného dokazovania mal okresný súd dokázané, že matka nemôže zabezpečovať výkon osobnej starostlivosti o dieťa, pretože je vo výkone trestu odňatia slobody. Bolo dokázané, že pre ďalší vývoj dieťaťa je potrebná starostlivosť otca. Otec ako rodič dieťaťa má všetky predpoklady pre jeho riadnu výchovu, preto okresný súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Záujem dieťaťa si nevyžaduje, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, neboli splnené podmienky pre rozhodnutie podľa ust. § 45 ods. 1 Zákona o rodine, preto okresný súd návrh starých rodičov na zverenie maloletého do spoločnej náhradnej starostlivosti zamietol. S poukazom na ust. § 65 ods. 1 a na ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine rozhodol okresný súd o vyživovacej povinnosti matky k maloletému.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie právny zástupca matky. Podľa jeho názoru okresný súd pochybil v tom, že matke ako účastníčke konania neumožnil účasť na pojednávaní a to napriek tomu, že jej právny zástupca apeloval na to, aby bola matka riadne vypočutá pred súdom. Podľa názoru odvolateľa v dôsledku toho, že matke nebolo umožnené zúčastniť sa pojednávania, bolo porušené jej základné ústavné právo. Na tom základe navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť.

Po uplynutí lehoty na podanie odvolania napadla rozsudok okresného súdu aj matka maloletého. Uviedla, že okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal iba z tendenčného, jednostranne zameraného, vnútorne rozporného a podľa jej názoru aj neodborného znaleckého posudku. Na ostatné vyjadrenia súd neprihliadol. V znaleckom posudku nie je ani zmienka o vzťahu maloletého dieťaťa k matke. Znalkyňa absolútne neakceptuje vyjadrenie T. X. z ÚPSVaR v Žiari na Hronom, ani ostatné vyjadrenia, ktoré by viedli k opačným záverom než k tým, ktoré znalkyňa zistila z jediného stretnutia s maloletým. Viacerí odborne zdatní psychológovia zapísaní v zozname súdnych znalcov, s ktorými konzultovali znalecký posudok vyhotovený ustanovenou znalkyňou sa zhodli na to, že pri tak maloletom dieťati nie je možné urobiť závery iba z jedného stretnutia. Platí to o to viac, že maloletý prišiel k ustanovenej znalkyni v sprievode otca, pričom je úplne prirodzené, že sa potom pritúlil k osobe jemu známej a práve preto si potom aj vybral figúrku otca. Otec robí napríklad to, že maloletému cestou k starým rodičom kúpi novú hračku do auta a pred príchodom k starým mu ju potom násilím zoberie,

po čom maloletý plače. Cieľom otca je izolovať dieťa od matky, súrodencov a od starých rodičov. V záujme dieťaťa je zachovanie väzby s obidvoma rodičmi, čo presne robili starí rodičia maloletého, keď dodržiavali úpravu styku s otcom a udržiavali aj kontakt maloletého s matkou. Zdôraznila, že viaceré vyjadrenia v spisu zhodne konštatujú silnú citovú väzbu maloletého k súrodencom a starým rodičom a zo spisového materiálu tiež vyplýva, že telesný vývin dieťaťa je primeraný veku a nie sú u neho prítomné žiadne poruchy. Závery znaleckého posudku vychádzajú len z predpokladov. Otec maloletého len sporadicky navštevoval a sporadicky na neho platil výživné. Matka ďalej poukázala na to, že v novembri má možnosť požiadať o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a maloletého bude opätovne žiadať zveriť do svojej starostlivosti. Nie je preto v záujme maloletého, aby zmenil svoj domov na 11 mesiacov. Otcovi nejde o záujem maloletého dieťaťa. Mala za to, že prvostupňový súd vzhľadom na to, že rozhodoval o osude 4-ročného dieťaťa rozhodol unáhle, bez zhotovenia kontrolného znaleckého posudku. Napriek tomu, že žiadala, aby mohla byť osobne prítomná na pojednávaní, nebolo jej vyhovené, čím bolo porušené jej ústavné právo na súdnu ochranu. Žiadala, aby v ďalšom konaní boli jej priamo zasielané písomnosti súdu a aby jej bol ustanovený právny zástupca z radov advokátov. Rozsudok okresného súdu navrhla zrušiť.

Proti rozsudku okresného súdu podali v zákonnej lehote odvolanie aj starí rodičia maloletého dieťaťa. Rozhodnutie okresného súdu považovali za nesprávne, nakoľko súd nezisťoval riadne skutkový stav vecí nariadením kontrolného znaleckého dokazovania, ale sa uspokojil len so znaleckým posudkom vypracovaným ustanovenou znalkyňou, pričom svoje rozhodnutie oprel výlučne o jeho závery. Poukázali na to, že ustanovená znalkyňa skúmala len citovú väzbu otca na syna a nič iné nebrala do úvahy. Znalkyňa neakceptovala ani vyjadrenia T. X. a detskej kurátorky, ktorí vo svojich vyjadreniach poukázali na silnú citovú väzbu starých rodičov a súrodencov. Boli presvedčení, že okresný súd k otázke zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca nepristupoval citlivo z ohľadu na všetky okolnosti prípadu. Znalkyňa úplne poprela citové väzby medzi súrodencami. Keďže po zamietnutí návrhu na doplnenie dokazovania okresný súd vo veci rozhodol, starí rodičia nemali možnosť doplniť žiadne ďalšie dôkazy v rámci prvostupňového konania, preto až následne zabezpečili vypracovanie znaleckého posudku T. Q. X., znalcom z odboru psychológie, klinická psychológia dospelých a detí, ktorý pripojili k podanému odvolaniu. Týmto znaleckým posudkom chcú preukázať, že okresný súd pochybil pokiaľ nenariadil kontrolné znalecké dokazovanie vo veci. Znalec T. Q. X. vykonal pohovor s maloletým O., ako aj s jeho súrodencami, zodpovedne skúmal vzájomné citové väzby medzi maloletým a súrodencami a vzťah maloletého k rodinnému prostrediu starých rodičov a na základe svojho vyšetrenia dospel k záveru, že existuje nielen výrazná pozitívna väzba medzi deťmi a starými rodičmi, ale taktiež je preukázaná tá skutočnosť, že maloletý je naviazaný na rodinné prostredie starých rodičov a práve táto zmena rodinného prostredia pre maloletého sa javí ako nezmyselná a môže mať negatívny dopad na ďalší vývin maloletého. Podľa názoru starých rodičov okresný súd nebral do úvahy záujem maloletého dieťaťa, ale viac menej prihliadol na práva otca dieťaťa. Okresný súd vôbec neprihliadol na dôvody, ktoré ich viedli k podaniu návrhu a oprel svoje rozhodnutie výlučne o znalecký posudok, ktorý spochybňujú. V danom prípade treba brať ohľad na to, že sa jedná o dočasné riešenie resp. úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu v súvislosti s tým, že matka nemôže zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa a nejedná sa o dlhodobý stav, keďže je predpoklad, že matka trest vykoná v priebehu deviatich mesiacov. Súd sa musí zaoberať najmä tým, čo je pre maloletého za danej situácie lepšie, t.j. či zverenie maloletého otcovi, s ktorým bol doposiaľ v styku len počas víkendov, resp. je pre neho vhodnejšie, aby do času, kým matka ukončí výkon trestu odňatia slobody, zostal v starostlivosti starých rodičov, ktorí mu od marca 2012 zabezpečovali starostlivosť a predtým sa taktiež podieľali na jeho výchove, keďže žili v spoločnej domácnosti. K odvolaniu pripojili fotokópie lekárskej správy od ošetrojúceho lekára maloletého, pedagogickej charakteristiky z materskej školy a list maloletej W.. Záverom uviedli, že boli porušené ústavné a zákonné práva matka maloletého, keďže okresný súd nezabezpečil jej účasť na pojednávaní napriek tomu, že jej právny zástupca sa týchto práv domáhal, čím matke bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Na základe uvedených skutočností navrhli rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Kolíznym opatrovníkom vo vyjadrení k podaným odvolaniam uviedol, že súd by sa mal zaoberať aj znaleckým posudkom T. Q. X., nakoľko závery jeho znaleckého posudku sa líšia od záverov vyplývajúcich zo znaleckého posudku ustanovenej znalkyne T. I. H..

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec prejednal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len

„OSP“) v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania a rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa ustanovenia § 221 ods. 2 OSP.

Okresný súd rozhodol napadnutým rozsudkom potom, čo jeho v poradí druhý rozsudok č.k. 8P/387/2011-97 zo dňa 07. 11. 2012, ktorým okresný súd zveril maloletého O. do osobnej starostlivosti otca, matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným a návrh starých rodičov na zverenie maloletého do spoločnej náhradnej starostlivosti zamietol, bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13CoP/6/2013-126 zo dňa 28. 02. 2013 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí uviedol, že pri rozhodovaní, či je vhodné maloletého zveriť do náhradne osobnej starostlivosti starých rodičov alebo do osobnej starostlivosti otca, musí súd prihliadnuť na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby (k otcovi, k starým rodičom, súrodencom, prostrediu a pod.), vývinové potreby (vek maloletého), stabilitu budúceho výchovného prostredia. Dôležitou skutočnosťou je okolnosť, že prípadné zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, prípadne do osobnej starostlivosti otca, môže byť len dočasné do doby návratu matky z výkonu trestu odňatia slobody. Súd teda musí skúmať u koho bude mať maloletý zabezpečené najpriaznivejšie podmienky pre vývoj, či teda akceptovať právo otca na osobnú starostlivosť, alebo citový vzťah maloletého k starým rodičom, súrodencom, stabilite prostredia, či prípadné vyňatie maloletého z prostredia, v ktorom doteraz vyrastal. Za týmto účelom bude vhodné nariadiť dôkaz znalcom z odboru pedopsychiatrie. Úlohou znalca bude zistiť, či maloletý je schopný adaptovať sa v novom prostredí, aké sú vzájomné citové väzby maloletého a otca, vzájomné citové väzby medzi maloletým a starými rodičmi a tiež súrodencami. Len po takto doplnenom dokazovaní okresný súd opätovne vo veci rozhodne.

Okresný súd uznesením č.k. 8P/387/2011-135 zo dňa 15. 04. 2013 vo veci nariadil znalecké dokazovanie, na podanie znaleckého posudku pribral znalkyňu z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, Poradenská psychológia T. I. H. a uložil jej znalecké úlohy. Znalecký posudok č. 12/2013 vypracovaný ustanovenou znalkyňou bol okresnému súdu doručený dňa 21. 06. 2013. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na závery podaného znaleckého posudku, ako aj na výpoveď znalkyne na pojednávaní pred okresným súdom. Znalkyňu okresný súd vypočul vzhľadom na námietky starých rodičov voči znaleckému posudku.

Starí rodičia ako aj samotná matka v podaných odvolaniach okresnému súdu vytkli, že nenariadil vo veci kontrolné znalecké dokazovanie napriek tomu, že vykonanie takéhoto dôkazného prostriedku v konaní pred okresným súdom navrhovali a namietali tiež, že znalkyňa nedostatočne zohľadnila vzťah maloletého k starým rodičom, súrodencom a skutočnosť, že starí rodičia sa o maloletého dlhodobo starali. Znalecký posudok považovali odvolatelia za tendenčný, jednostranne zameraný a neodborný. Zo zápisnice o pojednávaní pred okresným súdom zo dňa 02. 12. 2013 odvolací súd zistil, že na ňom bola vypočutá súdom ustanovená znalkyňa, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že síce rešpektuje starostlivosť starých rodičov o maloletého, avšak na zabezpečenie výchovy o maloletého treba hľadiť z perspektívneho hľadiska. Uviedla, že starí rodičia a súrodenci starnú, rozídu sa, prestanú byť dôležitými pre maloletého, každý pôjde vlastnou cestou a keď maloletý bude mať 10, 15 rokov, môže nastať problémy s jeho výchovou. Ďalej poukázala na vývinové obdobia dieťaťa, ktoré sa cyklicky striedajú. Od narodenia dieťaťa do dvoch - troch rokov veku je pre dieťa kľúčovou osoba matky. V štyroch - piatich rokoch vstupuje do výchovy a vývinu dieťaťa otec. Znalkyňa nepoprela, že matka maloletého sa síce vráti, ale obdobie jej vývinovej potreby pre dieťa už uplynulo. Teraz nastupuje vývinové obdobie otca, kedy je pre maloletého dôležitý práve otec (č.l. 198 p.v. spisu). Aj v ďalších svojich vyjadreniach znalkyňa uviedla, že pre výchovu maloletého je dôležitá osoba otca. Maloletý sa teraz má u starých rodičov dobre, ale sám chlapec cíti, že ďalej by ho mal sprevádzať otec. Znalkyňa uviedla, že k uvedenému záveru dospela pozorovaním maloletého dieťaťa, nakoľko v jeho veku nebolo možné použiť štandardné testy. Je vývinovo dané, že dieťa preferuje výchovu otca pred starorodičovskou výchovou. Boh dal dieťaťu predovšetkým rodičov. Ak jeden z nejakého dôvodu nemôže dieťa vychovávať, nastupuje druhý rodič. Až potom nastupujú starí rodičia (č.l. 199 p.v. a č.l. 200 spisu).

Z výpovedi ustanovenej znalkyne sa odvolaciemu súdu skutočne javí, že táto apriori jednoznačne preferuje starostlivosť otca o maloletého pred starostlivosť starých rodičov o dieťa. Vychádzajúc z jej vyjadrení mal odvolací súd vážnu pochybnosť o jej nezáujatosti, nakoľko táto celkom jednoznačne preferuje práve otca ako osobu vhodnú pre zdravý vývoj a vývin maloletého dieťaťa pred starostlivosťou

starých rodičov o dieťa. Znalčka už vopred konštatuje, že aj po návrate matky z výkonu trestu odňatia slobody, nebude matka pre dieťa dôležitá. V danom prípade konanie začalo na návrh starých rodičov a matky, ktorí sa domáhali zverenia maloletého do spoločnej náhradnej starostlivosti starých rodičov z dôvodu, že matka mala nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody. Pri rozhodovaní vo veci samej treba zohľadniť, že matka po výkone trestu odňatia slobody sa bude môcť o maloletého osobne starať a v prípade zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca sa bude domáhať zverenia maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Preto podľa názoru odvolacieho súdu aj pri znaleckom dokazovaní bolo potrebné na túto skutočnosť prihliadať. Znalčka svoje závery o tom, že v záujme maloletého je, aby bol zverený do osobnej starostlivosti otca pritom oprela aj poukazom na to, že v budúcnosti, v období puberty, starí rodičia nebudú zvládať výchovu maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní však v prvom rade treba zohľadniť aktuálne potreby maloletého dieťaťa.

Starí rodičia k podanému odvolaniu doložili nový listinný dôkaz, a to znalecký posudok zo dňa 27. 12. 2013 vypracovaný znalcom z odboru psychológie, klinická psychológia dospelých a detí T.. Q. X. (č.l. 247 spisu). Tento znalecký posudok bol vypracovaný na základe žiadosti právnej zástupkyne starých rodičov maloletého dieťaťa. Z jeho obsahu odvolací súd zistil, že T.. Q. X. znalecky vyšetril maloletého O., starých rodičov a súrodencov maloletého. V závere svojho posudku konštatoval, že zmena výchovného prostredia, v ktorom sa dieťa (maloletý O.) cíti dlhodobo bezpečne, môže byť podľa súčasných zistení vysoko riziková a môže mať na ďalší psychický vývin dieťaťa negatívny vplyv. Jej následky môžu byť dlhodobé, možno aj trvalé. Zdôraznil, že je takmer isté, že matka sa v priebehu budúceho roku vráti z výkonu trestu a bude sa môcť o dieťa normálne starať. Aj z tohto hľadiska sa teda náhla zmena O. prostredia javí ako nezmyselná. Pozitívny vzťah medzi O. a otcom v rámci vyšetrenia spochybnený nebol. Dieťa pre svoj zdravý osobnostný vývin potrebuje cítiť a prežívať kladné väzby na obidvoch rodičoch. Krátkodobé a prechodné zmeny prostredia a vychovávajúcich osôb nie sú z hľadiska vývinovej psychológie pre vývoj dieťaťa vhodné ani potrebné. Z uvedeného vyplýva, že T.. Q. X. neodporúča zmenu výchovného prostredia, a teda je opačného názoru ako znalčka T.. I. H..

Podľa § 154 ods. 1 OSP je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Po rozhodnutí okresného súdu odvolaním napadnutým rozsudkom starí rodičia požiadali iného znalca o vypracovanie znaleckého posudku vo veci. Nakoľko tento listinný dôkaz nebol prvostupňového súdu známy v čase jeho rozhodovania, vyvracia závery znaleckého posudku vypracovaného súdom ustanovenou znalčkou, ostatní účastníci konania nemali možnosť sa k nemu vyjadriť a tento bol súdu predložený až v rámci odvolacieho konania, pričom súd je povinný vychádzať vždy z aktuálneho skutkového stavu veci, odvolací súd musel rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Okresný súd napriek tomu, že starí rodičia žiadali vo veci vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, keďže závery znaleckého posudku vypracovaného ustanovenou znalčkou spochybňovali, návrhu starých rodičov nevyhovel s poukazom na to, že nevyvrátili odbornosť podaného znaleckého posudku. Odvolací súd dáva za pravdu tvrdeniam starých rodičov, že vzhľadom k tomu, že ide o odborné posúdenie nebolo v ich schopnostiach odbornosť tohto znaleckého posudku vyvrátiť. Nakoľko však ide o dieťa útleho veku, pri ktorom ako aj samotná znalčka uviedla nebolo možné v rámci znaleckého posúdenia vykonať štandardné testovanie, pri zohľadnení tej skutočnosti, že znalecké vyšetrovanie bolo vykonané v rámci jedného jediného sedenia, ako aj pri zohľadnení ostatných listinných dôkazov, ktoré súdu predložili starí rodičia a z ktorých vyplynulo, že maloletý v ich prostredí prospieva, je s ním zžitý a nič mu nechýba, už v čase rozhodnutia okresného súdu bolo vhodné, aby súd ich návrhu na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania vyhovel.

Preskúmaním odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu, ako aj konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil, preto rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a podľa ust. 221 ods. 2 OSP vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Okresný súd v ďalšom nariadi vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania a v prípade potreby vykonaná aj iné dôkazy, ktoré sa budú javiť ako nevyhnutné pre rozhodnutie v danej veci a vo veci nanovo rozhodne. Pri hodnotení dôkazov bude postupovať v zmysle ust. § 132 OSP.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.